

God hygien inom barnomsorgen - information till personal

Innehåll

God hygien inom barnomsorgen - information till personal.....	1
Syfte och omfattning	1
Allmänt	1
Ansvar och roller	1
Smittskyddsenheten.....	1
Beskrivning.....	2
Hygienråd till förskolan samt råd vid utbrott	2
Handhygien	2
Hygienrutiner i skötrum och toaletter	2
Blöjbyte	2
Toalettbesök.....	2
Tandborstar och nappar.....	3
Mathantering	3
Städning och rengöring	3
Aktiviteter	4
Utbrott av tarmsmitta på förskolan – information till personal	4
Smittvägar	4
Orskaker.....	4
Ska barnet stanna hemma?	5
Övrigt.....	5
Rengöring.....	5
Plan för kommunikation och implementering	5
Referenser och länkar.....	6

Syfte och omfattning

Syftet med detta dokument är att minska smittspridning inom förskolans verksamheter.

Allmänt

Med bra rutiner skapas förutsättningar för personalen att hålla en god hygien. Följande råd är till för att förhindra smittspridning i förskolan och är tänkta att ses som ett hjälpmedel för att identifiera eventuella riskområden.

Ansvar och roller

Smittskyddsenheten

Ansvarar för att dokumentet upprättas och är giltigt samt att göra rutinen tillgänglig på Smittskyddets hemsida.

Beskrivning

Hygienråd till förskolan samt råd vid utbrott

Med bra rutiner skapas förutsättningar för personalen att hålla en god hygien och därmed minska risken för smittspridning inom förskolan. Rutinerna blir även en viktig del av förskolornas egenkontroll.

Handhygien

God handhygien är en förutsättning för att förhindra smittspridning.

- Tvätta händerna (både personal och barn) före måltid, efter toalettbesök, blöjbyte och utevistelse. Hjälp barnen vid behov.
- Använd flytande tvål och pappershanddukar.
- Händerna bör tvättas/desinficeras med handsprit när man torkat snor eller hjälpt barnet att snyta sig.
- Kortärmad klädsel, armband, klockor, kortklippta naglar och händer utan ringar krävs för god handhygien.
- Använd engångshandskar vid kontakt med blod, kräkning och avföring och därefter handtvätt.
- Hosta och nys i armvecket. Det är viktigt att även lära barnen hur man gör.

Hygienrutiner i skötrum och toaletter

Att ha bra hygienrutiner i skötrum och toaletter skapar trygghet och minskar risken för smittspridning. Det är viktigt att kunna hålla dessa utrymmen rena. Material som behövs vid blöjbyte ska finnas inom räckhåll.

Blöjbyte

- Blöjbyte sker på skötbord med avtorkbar yta och engångsunderlägg.
- Använd engångshandskar vid byte av bajsblöja. Lägg blöjan i en plastpåse som försluts och slängs.
- Tvätta och torka med engångstvättlappar.
- Blöjor kastas i hink med lock, gärna med pedal. Hinken ska vara oåtkomlig för barn.
- Torka av skötbordet med ytdesinfektionsmedel efter varje blöjbyte.
- Plastförkläde kan användas vid risk för stänk vid till exempel diarré.
- Både barn och personal avslutar med handtvätt.

Toalettbesök

- Har barnet bajsat – använd engångshandskar.

- Nerfällt toalettlock innan spolning.
- Viktigt att pottor och toalettsitsar rengörs efter varje användning samt att de förvaras på anvisad plats.

Tandborstar och nappar

Barnen ska inte borsta sina tänder på förskolan. Barnens nappar förvaras märkta med namn, åtskilda och oåtkomliga för barn.

Mathantering

Handtvätt före alla måltider (inkl mellanmål, fruktstund och fika).

Barn och personal som är infekterade (snoriga/hostiga, har eksem eller plåster på händerna) ska inte delta i mathantering, dukning eller bakning.

Vid bakning ska all deg förbrukas eller kastas (till exempel trolldeg). Barnen får endast baka sådant som gräddas. Barnen ska inte baka chokladbollar eller annat som inte gräddas.

Använd helst Torky (engångshandduk) vid rengöring av matbord. Om disktrasa används ska den bytas dagligen.

Städning och rengöring

Städning i förskolan är viktig för att upprätthålla en bra inomhusmiljö. Tydliga rutiner för städning och fördelning av ansvar bör vara en del av förskolans egenkontroll. En förskola behöver städas dagligen, vissa hygienutrymmen och särskilda miljöer kan behöva städas flera gånger varje dag.

Vid spill av kroppsvätskor som urin, avföring, kräkning och blod, torka först upp med torkpapper (beroende på mängd). Rengör ytan med rengöringsmedel samt efter detta mekaniskt med Ytdesinfektion. Använd engångshandskar. Torka av golvet med god marginal runt ”spillet” då partiklar lätt sprids och smittar mycket.

- Vid övrig städning används rengöringsmedel.
- Örngott till sovkude tvättas minst var 14:e dag i 60° samt vid behov.
- Kuddar, filter, madrassöverdrag och andra textilier i gemensamma ytor tvättas minst 2 gånger i månaden i 60° samt vid behov.
- Mjukisleksaker som barnen gosar med tvättas med fördel varje vecka i 60° samt vid behov.
- Övriga tvättbara leksaker tvättas varannan månad samt vid behov, oftare vid smittsamma utbrott. Gäller även textilier.
- Reducera antalet leksaker och ha helst leksaker som kan diskas i maskin.

- Minimera antalet kuddar och filtar.
- Möbler ska helst vara avtorkningsbara.

Aktiviteter

Frisk luft är bra. Att vara utomhus mycket minskar smittspridning. Passa på att vädra lokalerna när ni är ute.

Att leka med vatten är alltid roligt men undvik vattenlek i gemensam balja eller barnpool. Vattenspridare är att föredra.

Utbrott av tarmsmitta på förskolan – information till personal

Magsjuka med kräkningar och/eller diarré är vanligt bland förskolebarn och kan bero på virus, bakterier eller parasiter. Smittan sprids ofta lätt. Handhygien är den viktigaste åtgärden för att förhindra smittspridning.

Magsjuka orsakad av virus är mycket smittsam. Barn och personal med magsjuka ska därför inte vara på förskolan förrän de är helt återställda (normal avföring). Barnet ska inte ha kräkts eller haft diarré på minst två dygn, personal är hemma minst ett dygn efter sista diarrén/kräkningen. Om många barn (fler än 5) insjuknar under ett dygn, vid behov ring och rådgör med smittskydd. Vid diarré efter utlandsresa ska alltid sjukvården kontaktas.

Smittvägar

Smitta sker genom att smittämnen från avföring och kräkningar kommer in i munnen. Detta sker antingen via direktkontakt med sjuka personer eller förorenade kontaktytor (till exempel golv, handdukar, leksaker, handtag och andra föremål).

Orena händer är en vanlig orsak till att smitta sprids. Man kan även smittas av mat och dryck som hanterats på ett felaktigt sätt. Magsjuka kan också smitta genom aerosol (små droppar i luften) som sprids vid kräkning. Smittan kan finnas kvar i mat som inte är tillräckligt uppvärmd, eller på förorenade föremål under flera dagars tid. Magsjukesvirus och bakterier överlever frysning.

Orskaker

Virus är den vanligaste orsaken till magsjuka bland förskolebarn. Infektioner med norovirus kallas även "vinterkräksjuka", trots att man kan bli sjuk under hela året. Rota- och adenovirus är också vanliga virus som orsakar magsjuka. Andra orsaker till diarré är bakterier, främst salmonella, campylobakter och EHEC. Diarré på grund av tarmparasiter, till exempel giardia och cryptosporidier, kan också förekomma. Inkubationstid (tid från smittotillfälle till sjukdom) för magsjuka som beror på virus tar oftast 1-3 dagar från att man blir smittad tills man blir sjuk. Vid andra orsaker kan det ta längre tid.

Ska barnet stanna hemma?

Ja. Barn med magsjuka (diarré eller kräkningar) ska inte vara på förskolan. Barnet ska inte ha kräkts eller haft diarré på minst två (2) dygn innan återgång till förskolan. Barnet ska må så bra att det orkar delta i barngruppens vanliga aktiviteter, som kan innebära flera timmars utevistelse.

I en utbrottssituation kan inte hänsyn tas till alternativa orsaker till diarré, till exempel att barnet håller på att få tänder, ätit katrinplommon, är glutenintolerant etc. Alla lösa magar betraktas som smittsamma i en utbrottssituation.

Övrigt

- Om det finns misstanke om smittspridning, till exempel magsjuka, ögoninflammation eller vattkoppor, ska förskolan vara extra noga med att följa samtliga hygienrutiner.
- Informera all personal på förskolan om läget.
- Det är rektorn som ansvarar för vilken information som ges till vårdnadshavare (muntlig/skriftlig)

Rengöring

Den som sanerar kroppsvätskor, till exempel kräkning/avföring, ska ta på sig engångshandskar (plastförkläde om det finns) och ta upp avfallet med Torky alternativt engångstvättlappar. Rengör ytan med rengöringsmedel och vatten samt mekaniskt med Ytdesinfektion eller Virkon. Torka av golvet med god marginal, ca 1 m runt "spillet" då partiklar lätt sprids och smittar mycket. Var försiktig – skydda ögon, hud och käder. Lägg avfallet i plastpåse, förslut och släng i brännbara sopor.

Rengör leksaker dagligen, se även text under rubriken "städning och rengöring".

Föräldrar uppmanas att tvätta örngott, snuttefiltar och liknande som tillhör den egna barnvagnen. Önskvärt är att barnens extrakläder också tas hem för tvätt.

Om du har några frågor är du välkommen att ringa oss på smittskydd 026-155308.

Plan för kommunikation och implementering

Smittskyddsensheten ansvarar för att rutinen finns tillgänglig på Smittskydds hemsida.

Referenser och länkar

Dokumentnamn	Plats
Hygienråd till förskolan	Region Jönköpings län
Hygienråd i förskolan	Region Uppsala